

**WETENSCHAPPELIJK COMITÉ
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 13-2010

Betreft : Analyseprogramma van het FAVV: herevaluatie van de scores die zijn toegekend aan de ernst van de gevaren met betrekking tot voedselveiligheid, dierlijke productie en plantaardige productie (dossier SciCom 2009/36A - partim microbiologie)

Advies gevalideerd door het Wetenschappelijk Comité op 19 maart 2010

Samenvatting

Dit advies betreft de herevaluatie van de scores die toegekend zijn aan de ernst van de gevolgen verbonden aan microbiologische gevaren met betrekking tot voedselveiligheid, dierlijke en plantaardige productie. Deze scores worden gebruikt voor de berekening van het aantal analyses dat voor deze gevaren in het FAVV analyseprogramma opgenomen dient te worden, en dit door de toepassing van een op risico gebaseerde methode. In het advies worden een beperkt aantal aanpassingen voorgesteld m.b.t. de scores van de ernst van de gevolgen van microbiologische gevaren.

Summary

Advice 13-2010 of the Scientific Committee on the analysis program of the FASFC : re-evaluation of the scores attributed to the severity of microbiological hazards related to food safety, animal and vegetal production.

This advice concerns the re-evaluation of the scores attributed to the severity of the consequences linked to microbiological hazards related to food safety, animal and vegetal production. These scores are used for the calculation of the number of analysis to be included in the FASFC control program by application of a risk based methodology. The advice proposes a limited number of modifications of the scores for the severity of the consequences of microbiological hazards.

Sleutelwoorden

Ernst gevaar, Analyseprogramma, pathogenen, hygiëne-indicatoren, levensmiddelen

1. Referentietermen

1.1. Vraagstelling

Er wordt aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om de scores te evalueren die werden toegekend aan de ernst van de gevolgen van microbiologische gevaren m.b.t. voedselveiligheid, dierlijke productie en plantaardige productie (score ernst gevaren). Deze score is één van de parameters die worden gebruikt door het FAVV voor de bepaling van het aantal analyses in het analyseprogramma (bepaling van het aantal analyses via een statistische benadering beschreven in punt 5.2. van de procedure 'Methodologie voor het opmaken van het programma van de officiële controles van het FAVV', PCCB/78/2009).

1.2. Wettelijke context

Verordening (EG) nr. 882/2004 van het Europees parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en voorschriften inzake diergezondheid en welzijn.

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 5 februari 2010 en de plenaire zittingen van 12 februari en 19 maart 2010;

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies :

2. Inleiding

De bepaling van het aantal uit te voeren analyses in de programmatie van het FAVV gebeurt volgens de procedure PCCB/78/2009, 'Methodologie voor het opmaken van het programma met de officiële controles van het FAVV'. Volgende methoden zijn voorzien volgens deze procedure :

- i) Aantal analyses vastgelegd in de wetgeving ;
- ii) Aantal analyses via statistische benadering : programmatie met het oog op het vaststellen van een verontreiniging (risico gebaseerde benadering) ;
- iii) Aantal analyses via statistische benadering : programmatie met het oog op het schatten van de prevalentie ;
- iv) Aantal analyses in verband met het vervullen van een voorwaarde : het aantal analyses wordt a-priori bepaald.

De huidige adviesaanvraag heeft betrekking op de parameter "score voor de ernst van het gevolg van een gevaar", één van de parameters die gebruikt worden in methode ii) van deze procedure : "bepaling van het aantal analyses via statistische benadering : programmatie met het oog op het vaststellen van een verontreiniging (risico gebaseerde benadering)". In deze methode wordt het aantal analyses bepaald op basis van drie parameters : de ernst van het gevolg van het gevaar, het optreden van het gevaar (geschatte prevalentie) en het geschatte aandeel van de populatie in de totale verontreiniging van de voedselketen. Aan deze drie parameters wordt telkens een score van 1 tot 4 toegekend waarna via toepassing van de methode het aantal uit te voeren analyses bekomen wordt.

Voor de parameter "score voor de ernst van het gevolg van een gevaar" wordt binnen deze methode volgende schaal gebruikt voor de toekenning van de waarden :

- score 1: niet of weinig ernstig (bijv. parameters die niet direct iets te maken hebben met voedselveiligheid, gezondheid van planten of dieren en waarvan de eventuele economische gevolgen weinig belangrijk zijn) ;

- score 2: waarschijnlijk ernstig (bijv. parameters die een aanwijzing zijn voor de levensmiddelenhygiëne) ;
- score 3: ernstig (bijv. toxines in voedsel en agentia die ziekten veroorzaakten die gepaard gaan met een matige gastro-enteritis) ;
- score 4: zeer ernstig (bv. toxines in voedsel en agentia die ziekten veroorzaken met een lage infectieuze dosis en/of met een hoge sterfte).

Het Wetenschappelijk Comité heeft in 2005 een advies uitgebracht over een lijst met gevaren m.b.t. voedselveiligheid, dierlijke productie en plantaardige productie (advies 40-2005). Dit advies bevatte o.a. aanbevelingen over de toegekende score voor de ernst van de gevolgen van de gevaren en over toe te voegen gevaren aan de lijst. De huidige adviesaanvraag betreft een herevaluatie van de scores voor de ernst van de gevolgen van microbiologische gevaren. Aanbevelingen m.b.t. de chemische gevaren worden in een afzonderlijk advies uitgebracht.

3. Advies

Dit advies heeft betrekking op de herevaluatie van de door het FAVV toegekende scores voor de ernst van de gevolgen van microbiologische gevaren. Het betreft de microbiologische gevaren waarvoor tijdens de laatste drie jaar door het FAVV de methode voor programmatie met als doelstelling “vaststelling van een verontreiniging” toegepast werd (methode ii : risico gebaseerde methode). Zoals vermeld in de inleiding heeft het Wetenschappelijk Comité reeds in advies 40-2005 verscheidene aanbevelingen geformuleerd over de door het FAVV toegekende scores. De aanbevelingen van advies 40-2005 m.b.t. de gevaren die zich in de ter evaluatie voorgelegde lijst bevinden werden zeer goed opgevolgd. Behoudens een beperkt aantal opmerkingen die hieronder vermeld worden, is er geen verdere aanpassing nodig van de scores die toegekend werden aan de ernst van de gevolgen van de gevaren in de ter evaluatie voorgelegde lijst.

- Parameter “*Listeria*, pH, a_w ” : gezien dit een fysico-chemische bepaling betreft, dient hieraan geen score gekoppeld te worden ;
- Parameter “Enterococcon”, parameter “fecale streptococcon” : gezien dit hetzelfde type van fecale kiemen betreft, dienen deze 2 parameters samengenomen te worden als de groep “Enterococcon” ;
- Parameter “*Bacillus cereus* (telling)” : m.b.t. deze parameter dient onderlijnd te worden dat de score 3 enkel van toepassing is indien *Bacillus cereus* in hoeveelheden aanwezig is $>10^5/g$;
- Parameter “*Xanthomonas fragariae*” : toekennen van een score 2 i.p.v. score 1 ;
- Parameter “*Yersinia* spp.” : vervangen door “humane pathogene *Yersinia enterocolitica*” met verwijzing naar de humane pathogene biotypes (O3, O8 en O9) ;
- Parameter coliformen : vervangen door “thermotolerante coliformen” en toekennen van score 2 i.p.v. 1.

In Advies 40-2005 van het Wetenschappelijk Comité werd aanbevolen om een aantal gevaren toe te voegen aan de lijst waaronder *Brucella abortus*, *Salmonella* Typhi, ziekte van Marek,.... Er kan vastgesteld worden dat deze gevaren zich niet in de ter evaluatie voorgelegde lijst bevinden. Dit wordt verklaard doordat voor deze gevaren in het controleprogramma tijdens de laatste drie jaar, niet de op risico gebaseerde methode toegepast werd (methode ii), maar wel de methode “bepaling van de prevalentie” (methode iii) of “vastgelegd in de wetgeving” (methode i) (zie inleiding). Bij toepassing van deze methoden is er immers geen score voor de ernst van het gevolg van het gevaar vereist. Er kan hierbij wel opgemerkt worden dat het nuttig zou zijn om in het programmeringssysteem op te nemen welke programmatiemethode er gebruikt werd. Op deze wijze zou uit de databank een lijst met de geprogrammeerde gevaren kunnen geëxtraheerd worden overeenkomend met elke gebruikte methode: i) wetgeving, ii) risico-gebaseerde methode, iii) bepaling van de prevalentie en iv) vervullen van een voorwaarde.

4. Conclusie

Dit advies betreft de herevaluatie van de scores die toegekend zijn aan de ernst van de gevolgen verbonden aan microbiologische gevaren met betrekking tot voedselveiligheid, dierlijke en plantaardige productie. Deze scores worden gebruikt voor de berekening van het aantal analyses dat voor deze gevaren in het FAVV analyseprogramma opgenomen dient te worden, en dit door de toepassing van een op risico gebaseerde methode. In het advies worden een beperkt aantal aanpassingen voorgesteld m.b.t. de scores van de ernst van de gevolgen van microbiologische gevaren.

Voor het Wetenschappelijk Comité
Voorzitter,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert

Brussel, 30 maart 2010

Referenties

Advies 40-2005 Evaluatie van de waarden die worden toegekend aan de ernst van de schadelijke gevolgen die verbonden zijn aan de aanwezigheid van gevaren m.b.t. voedselveiligheid en/of dierlijke en plantaardige productie (dossier Sci Com 2005/24).

Procedure FAVV PCCB/78/2009. 'Methodologie voor het opmaken van het programma met de officiële controles van het FAVV'.

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

D. Berkvens, C. Bragard, E. Daeseleire, P. Delahaut, K. Dewettinck, J. Dewulf, L. De Zutter, K. Dierick, L. Herman, A. Huyghebaert, H. Imberechts, P. Lheureux, G. Maghuin-Rogister, L. Pussemier, C. Saegerman, B. Schiffers, E. Thiry, T. van den Berg, M. Uyttendaele, C. Van Peteghem, G. Vansant

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt het wetenschappelijk secretariaat en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies. De werkgroep was samengesteld uit:

Leden Wetenschappelijk Comité

L. Herman (verslaggever), D. Berkvens, B. Schiffers, L. De Zutter, K. Dierick, H. Imberechts, C. Saegerman, M. Uyttendaele

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 27 maart 2006.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.